

N:o 248.

Af Herr **Anders Pehrsson** från Christianstads län: Om utfärdande af en förklaring utaf Kongl. Brefvet den 17 September 1856, angående helgonskylden.

Genom Kongl. Danske Ordinantien den 14 Juni 1539 och Konung Fredrik II:s Bref den 23 Mars 1568, hvilka handlingar vid provinserna Skånes, Hallands och Blekinges förening med Sverige blifvit genom Malmö Recess den 18 September 1662 och sedermera utfärdade författningar stadfästade, är förordnadt, att en del af den såkallade klockare-helgonskylden skulle i de inom två mil från städerna belägna landtförsamlingarne utgöras till stadsskolorna mot skyldighet för deras lärjungar att uppehålla kyrkosången och barnundervisningen. Riksdagen 1853—1854, hvars uppmärksamhet fästes på det förhållande, att dessa församlingar då i vanlig ordning sjelfva antogo och aflönade klockaren, men detta oakadt fortfarande utgjorde samma utskylder till stadsskolorna, beslöt för sin del, att nämnde till stadsskolorna inom Lunds stift och provinsen Halland ingående helgonskyld skulle från skolorna skiljas och till församlingarne återställas, med förbindelse för dessa att i fråga om helgonskyldens framtida användande till stiftets konsistorium afgifva förslag, hvilket derefter, försedt med konsistorii yttrande, skulle till Kongl. Maj:t insändas. I nådigt Bref till Kammar-kollegium den 17 September 1856 behagade Kongl. Maj:t stadga, "att den till skolorna i Lund, Malmö, Landskrona, Helsingborg, Ystad, Christianstad, Cimbritshamn och Sölvesborg inom Lunds stift samt i Halmstad, Warberg och Falkenberg i provinsen Halland af de inom två mil från bemälda städer belägna socknar utgående helgonskyld skulle från skolorna skiljas och återställas till församlingarne, för att till deras egna behof i öfverensstämmelse med det ursprungliga ändamålet användas."

Vid 1862 och 1865 årens riksdagar tog jag mig friheten fästa representationens uppmärksamhet på det oriktiga förhållande, som till följd af nämnda Kongl. Bref uppstått, då inom ett pastorat, som består af mer än en församling, med utgörande af helgonskylden tillförene sålunda tillgått, att hemmanen i den ena församlingen till större eller mindre del lemnat den derifrån utgående helgonskyld till aflöning åt den för hela pastoratet gemensamma klockaren, men hemmanen i den andra levererat den på densamma belöpande helgonskyld till en stadsskola, och till följd deraf inträffat, att sedan helgonskylden från stadsskolan återvunnits,

denna förmån tillgodokommit endast den ena församlingen och kunnat ensamt för dess egna behof användas, under det den andra församlingen finge ensam aflöna den gemensamma klockaren; hvadan jag, på grund af hvad jag nu anført, värdsamt föreslog, att då en församling återvunnit till stadsskolorna utgående helgonskyld, denna återvunna helgonskyld måtte, om pastoratet bestod af två eller flera församlingar, der förut anmärkta förhållande eger rum, gemensamt tillgodokomma pastoratets alla församlingar i förhållande till de grunder, hvarefter helgonskyld utgöres.

Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskottet, till hvars behandling mitt förslag öfverlemnades, ansåg, att, enär genom förberörde Kongl. Bref frågan om reglering af användandet af återvunnen helgonskyld redan vore afslutad och stadfästad, det då icke tillhörde lagstiftningen att dermed taga vidare befattning, utan att det stode den eller dem fritt, hvilka i något fall ansåge sig blifvit lidande, att i vederbörlig ordning söka utverka sig rättelse, samt föreslog hos Riksdagen, att min motion icke måtte vinna afseende, hvilket blef Riksdagens beslut. Genom samdrägt pastoratets särskilda församlingar emellan har man lyckligtvis hittills i allmänhet undvikit tvistigheter och rättegångar i förevarande fråga, ehuru de likväl icke helt och hållit uteblifvit; men sådana kunna ju så lätt i mängd uppstå, och då ifrågavarande ärende angår ett större flertal församlingar, inom hvilka ett starkt missnöje råder i detta ämne, så får jag på uppmaning af flera församlingar och anseende det vara lagstiftningens skyldighet att rätta sådana allmänna felaktigheter som den ifrågavarande, värdsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del måtte besluta och i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att en förklaring af Kongl. Brevet till Kammar-kollegium den 17 September 1856 angående helgonskylden utfärdas, hvarigenom torde förordnas, att då i ett pastorat, som består af två eller flera församlingar, der meranämnda förhållande eger rum och någon af dessa återvunnit till stadsskolorna förut utgående klockare-helgonskyld, den sålunda återvunna helgonskylden skall tillgodokomma församlingarne inom pastoratet gemensamt i förhållande till hvars och ens församlings hemmantal, för att till därför bestämdt ändamål användas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1869.

Anders Pehrsson,
från Christianstads län.